

Beda Tom. 7. & in sermonibus variis.
 S. Gregorius Nyssenus orat. in natali Domini.
 S. Chrylogus serm. 149.
 S. Leo P. plures habet sermones hujus Argumenti.
 S. Gregorius Nazianzenus in tomo primo.
 S. Chryostomus homil. super Lucam, & in Tomo 2. eius operum.

Sophronii Hierosolymitani oratio in Ekklesiis. Patrum.
 Sanctus Bernardus sex habet sermones in Vigiliam nativitatis; & 8. in die nativitatis, quorum tres sunt post festi post Epistolam Innocentii III. serm. 3. Tomo I.
 S. Bernardus Tomo 3.

Maximus Taurinensis, sermone de nativitate.
 Sanctus Thomas sermonem habet de hac solemnitate.
 Catechismus Concilii Tridentini in secundum Apostolici Symboli articulum.
 Gerson, Pars. 2. & 4.
 Cornelius a Lapide in cap. 23. Leviticus.
 Gradatensis l. 6. Memorialis cap. 4. & in Meditationibus de Vita Domini nostri.

Salmeron, de Infantia Christi Trad. 33.
 Drexellius, de Christo nascente.
 A. Ponte in meditationibus de Mysteriis.
 P. Ludovicus Franciscus Dargentan Capucinus de Magalibus JESU CHRISTI collatione 3.
 Cardinalis de Berulle lib. de stath Magalium JESU sermone undecimo, de secunda JESU nativitate.

Bauides in secunda parte libri, qui inscribitur; De incarnatione incredulitas.
 Bireot. Quindecim sermones Adventus sunt de Mundi damnatione.
 P. Bourdaloue in Sermonibus pro Adventu duos habet de JESU CHRISTI nativitate.
 P. Cheminai de eodem Mysterio.
 P. Giroult in ultimo sermone Adventus.
 P. Textier in Tomo Mysteriorum, & in Adventu pro die nativitatis Domini.

Pater de la Colombiere in primo tomo sermonum; duos habet deinceps pro die nativitatis.
 Lambert Tomo 5. Homil. 58.
 P. Maillon in adventu.
 P. Catillon in Sermonibus in Dominicis, & festis dies Adventus.

Abbas du Jarry in Tomo primo sermonum sermone de nativitate JESU CHRISTI.
 Abbas Trappensis in collationibus, vel Instructionibus duas habet, alteram pro Vigilia, alteram pro die nativitatis.
 Abbas de Monmorel sermone in Evangelium nativitatis.
 Sarazin Tomo secundo Adventus, sermone pro die nativitatis, exhibet JESUM in nativitate sua judicantem Mundum.

Auctor sermonum moralium in Tomo Mysteriorum.
 In specimine sermonum pro adventu, ubi dicitur pro die nativitatis, alterum in hac verba; sic Deus dixit Mundum; alterum vero in illa: Confidite, et vos vici Mundum.
 P. Daneau in Adventu.
 Auctor sermonum in omnia Ethica Christianae argumenta, duos habet hujus Argumenti, alterum in secundo Tomo Adventus, alterum in primo Mysteriorum.

P. La Pefse Tomo 6. sermone de nativitate JESU CHRISTI.
 Carthagona in homiliis, de duplici nativitate Christi.
 Granatenensis in Locis Communibus. Titulo; Christi incarnatio, & nativitas.
 Labatha. Titulo; Christi nativitas.
 Mangotii Monita.
 Joannes Lopez. In Epitome Sanctorum l. 3. c. 7.

PARAGRAPHUS III.

Loci, Exempla, & Applicationes Scripturarum ad hoc Argumentum.

Parvulus natus est nobis, & Filius datus est nobis. Isaia 9.
 Generationem ejus, quis enarrabit? Isaia 53.
 Erunt oculi videntes precceptorem suum. Isaia 30.
 Emitte Dominus agnum Dominatorem terra. Isaia 16.
 Boras Caeli desuper, & nubes pluant justum. Isaia 45.
 Expectatio Israel, saluator ejus in tempore tribulationis, quem quasi colorem futurum in terra. Jerem. 14.
 Desiderium collum aeternorum. Genesis 49.
 Desideratus cunctis gentibus. Aggzi 2.
 Lux gentium. Isaia 49.
 Cum quatuor stentium teneret omnia, & nos in suo cursu medium non haberet, omnipotens sermo tuus de caelo a regalibus scilicet profudit. Sap. 18.
 Expectabo salutem tuam Domine. Genes. 49. Verba sunt Jacob morientis.
 Excitavit ut sigas ad cursum suum, a summo Caelo egrediens tuus. Psalm. 18.

Peperit filium suum primogenitum, & panis cum involuitur; & reclinaris eum in praesepe, quia non erat locutus in diversorio. Luc. 2.

Eccc Evangelizo vobis gaudium magnum, quod erit omni populo, quia natus est vobis hodie Salvator, qui est Christus Dominus. Ibidem.

Inventis infantem panis involutum, & positum in praesepe. Ibidem.

Gloria in Altissimi Deo, & in terra pax hominibus bonae voluntatis. Ibidem.

Transivimus usque Bethlem, & videmus hoc verbum, quod factum est. Ibidem.

In propria venit, & sui eum non receperunt. Joannis 1.
 Quosque autem receperunt eum, dedit eis potestatem filios Dei fieri. Ibidem.

Vorbum caro factum est, & habitavit in nobis. Ibidem.
 Videtis omnis caro salutare Dei. Luc. 3.
 Sic Deus dilexit Mundum, ut Filium suum Unigenitum daret. Joann. 3.

Ubi venit plenitudo temporis, misit Deus Filium suum. Ad Galat. 4.

Apparuit benignitas, & humanitas Salvatoris nostri Dei. Ad Titum 3.

Cum in forma Dei esset, non rapinam arbitratus est esse se aequalem Deo, sed semetipsum exinanivit formam servi accipiens, in similitudinem hominum factus; & habitavit in eis. Ad Philipp. 2.

Ingratias Mandum dicit; hostiam, & oblationem voluisti, corpus autem gratia mihi, tunc dicit, ecce venio. Ad Heb. 10.
 Revelabitur gloria Domini, & videbitis omnis caro pariter, quod os Domini locutum est. Isaia 40.
 Vidimus gloriam ejus, gloriam quasi unigeniti a Patre plenam gratia, & veritatis. Joann. 1.

Testimonia, Prophecia, Figura Veteris, & Novi Testamenti.

Prophetæ, qui Messiam nuntiaverunt adventum, qui ex quibusdam characteribus illum cognoscendum tradiderunt, illum etiam annuntiaverunt tanquam Deum, eique promiscue omnes dedere titulos, qui ad Divinitatem tantummodo pertinebant. Hic proluxa habenda erit locorum enumeratio, præcipuos dumtaxat attingo. Isaia, cujus propheta est veluti Evangelium Messie, palam portendit Redemptoris adventum, eumque simul exhibet tanquam Deum, & Dominum. Dominus ipse venit, & salvabit nos, ait cap. 39. Quemadmodum JESU CHRISTI Nativitas, ejusque purissima Conceptio complecti debebat infinita miracula, prudentie, sapientieque Dei erat illa indigere pluribus signis, & figuris, non fecus ac Prophetis. Hæc autem nobis connotata sunt secundum Patrum sententiam per januam Sanctuariorum, quam Ezechiel clausam vidit, per lapidem, (cap. 44.) de quo loquitur Daniel. (cap. 2.) qui abscissus de monte; quia ab illo divelleretur, visus est montis instar, & universam terram replevit: per Virgam Aaron, (Num. 17.) quæ una inter virgas, quæ ad idem scopum, & rubum, que Moyses ardentem quidem vidit, sed incombustum. (Exod. 17.)

Deus in Sanctis Scripturis sumit nomen Dei Abraham, Isaac, & Jacob; & vult præclarum hoc nomen sibi permanere in omnes generationes; sed postquam incarnato Verbo, quod inter nos nasci voluit, hoc nomen congruit, cujus Sancti illi Patriarchæ eximie extiterunt figure. Abraham eminus vidit diem Domini, vidit, & gavisus est, cum post sublatum in caput Isaac filii sui brachium, jam iam immolaturus unicum spem innumeræ posteritatis illius cum toties Deus illi promiserat, recepit in præmium obedientie suæ spem, fore ut Messias ex ipsius progenie nasceretur, ita ut fuerit simul Messias Propheta, & figura. Verfabatur ille ante oculos Isaac, cum deceptus mystico Rebecca dolo paterna benedictione sua locupletavit Jacob qui indutus vestibus Esau referbat JESUM CHRISTUM peccatoris specie involutum. Sanctus hic Patriarcha divino lumine illustratus, proculdubio prænotens Incarnationis Mysterium minus locutus est Paterno more, quam Prophetico, eumque lacrimæ, & rugitus Esau, ut loquitur Scriptura, flectere non valuerunt, ut aliquid immutaret de illis, quæ dixerat. Jacob mortuus plenus erat futura Messie Nativitate, cum largiens propheticas suas benedictiones filiis, qui simul convenerant ad expiendam illius verba novissima, & loquens ad Judam, ex cujus Tribu JESUS CHRISTUS proditurus erat, protulit magnam hanc, celeberrimamque Prophetiam, quam legitimus in Genesi. (cap. 4.) Non auferetur sceptrum de Juda, & dux de femore ejus, donec veniat, qui mirandus est: Et ipse erit expectatio gentium. Moyses plenus erat idea hujus Mytherii, cum ne mitteretur Dei nomine ad Pharaonem, a quo electus erat, ut liberaret populum Israel, causatus indignitatem suam, dixit: Mitte, quem misurus es; (Exod. 4.) illum videlicet, qui futurus est verus liberator Israel, & spes, quam prætolamur.

Propheta prior temporis, quod hodie recolimus, fuit Zacharias Patris S. Joannis Baptistæ, qua conficitur Messiam futurum Mundi Salvatorem, verumque Deum, Et quo modo

Prophetæ, qui Messiam nuntiaverunt adventum, qui ex quibusdam characteribus illum cognoscendum tradiderunt, illum etiam annuntiaverunt tanquam Deum, eique promiscue omnes dedere titulos, qui ad Divinitatem tantummodo pertinebant.

Figure No. trivitiis i. Conceptus JESU CHRISTI

Vivens, gurg. & velatio No. trivitiis i. C. habet triarctus.

Nomine gaudere de. hie hac Dei. hominis nativitate.

Prophetæ Zachariæ Patris S. Joannis Baptistæ

modo alloquatur filium suum futurum præcursores illius, quem omnino vota expectabant: Et tu puer Propheta Altissimi vocaberis. (Luc. 1.) qui procul dubio Æternus est Deus, & a nemine pendens, cujus Sanctus Joannes futurus erat præcursor, & Propheta: præbis enim ante faciem Domini parare vias ejus. (Ibid.) Secundum vim horum Scripturarum adeo palam loquentium de Adventu, & Nativitate JESU CHRISTI hodierna die accedere possumus ad hunc puerum, eique cultum, & obsequia nostra deferre, ac ipsum in tanta infirmitate, atque humilitate Domini nostri nostri fieri.

Quod attinet ad historiam divinitatis JESU CHRISTI, necesse est illum hoc in loco proferre; nempe enim unus ignorat, quis S. Lucas Evangelista de eadem scriptis reliquerit: Satis erit dicere, prima nuntia temporalis hujus nativitate Verbi æterni, quod in Lege veteri figuratum, atque prænuntiatum fuerat, prima inquam nuntia allata fuisse pauperibus Pastoribus, quibus Deus aperuit Mytherium æque sublimè, ac admirabile inaudito modo, ac prodigiis repleto, ut S. Joannes Chryostomus inquit. Etenim 1. Claritas Dei circumfulsit illos. (Luc. 1.) Obscura nox repente illustratur. Non fuerat hac fulgida phenomena, quæ nonnquam natura parit; Non ita. Sed splendor supernaturalis generis prorius insolitus. 2. Ee ecce Angelus Dei fuit iuxta illos. (Ibid.) Lumen, quod illos perstringit, claritas est, qua circumdatus est Angelus illis Redemptoris nativitate annuntians. 3. Angelo nuntianti accedit Cælestis concentus, ita ut videretur Empyreum et sedibus suis convullum circum pastores illos se effundisse. Facta est multitudo militiæ cælestis canentium Sc. (Ibid.) 4. Apparitionibus accelerare Prophecia: Et hoc vobis signum, inventis infantem panis involutum &c. (Ibid.) Certissimum signum, nota evidens nuntiatæ veritatis hæc erit: inventis in stabulo puerum factis involutum; ceterum; S. Cyprianus ait, hoc non est dumtaxat signum, ex quo Messias valeat dignosci; sed Argumentum ad probanda prodigia, quæ super audierant.

Incumbit fulcr protopateris nostri spectaculum videre mundum adeo pulcrum aspectu, quod clementia, admittit illi descendentem creatura. At non ita accidit Adam secundo, quo nomine Apostolus JESUM CHRISTUM appellat; qui vidit se in statu a priori longe dissimili. Bethlem illi locum tenet speciosissimæ regionis Edem. Præsepe illi defectus, & vir. Salvator oritur tanquam puer vulgo; licet longe alia ratione fuerit conceptus. Nascitur, ut ita dicam, sub æneo caeli in tenebris noctis, in tristi, aulteraque anni tempestate ab omnibus derelictus, quamvis potiori jure esset Rex, & Dominus universorum, quam fuerit Adam. Primus homo ex nihilo egressus est, ut omnes terra divitias possideret; & Filius Dei venit in Mundum pauper, & rerum omnium egenus. Dives erat, & cum dices esset, propter nos egenus spiritus. (1. ad Cor. 8.) Et si vivere est, quod avertit quidam Ecclesiæ Pater, Deus ingens primi hominis corpus, cogitabat de illo, quod Filius suus aliquando erat assumpturus. Jam cum cogitabat Deus homo futurus. (Terull.) O Deus! quodnam discrimen inter opus utrumque? Ibi enim extollit hominem eo usque, ut fingat illum ad imaginem suam, hic autem Deus se humiliat, usque ad fundendam imaginem, & formam hominis ejusdem: In similitudinem hominum factus. Ibi propriis ipse manibus humani corporis membra disponit, limam attrahens, eque format eum, eumque flatu suo animans: hic autem sese huic limo conjungit, illi se applicat, cum illo se commiscet, in illum se ingerit. Influxus sum in limo profundi. (Ps. 68.) Ibi efficit, ut homo divinz nobilitatis characterem circumferat; hic autem humanæ infirmitatis, & nihili, suscipit characteres.

Angelus, qui primus felix attulit nuntium nativitate hominis Dei, non docet, quo gaudio, qua lætitia nos oportet meditari fidem hujus Mytherii: Evangelizo vobis, ait, quod natus est vobis hodie Salvator, qui est Christus Dominus, quod erit omni populo. (Luc. 2.) Hoc ipsum percipimus ex laudem cantico, quod cecinit cælestis ille Angelorum exercitus, qui momento nativitate Dei comites sese addiderunt Pastoribus. Gloria in Excelsis Deo. (Ibid.) concinebant, & in terra pax hominibus bonæ voluntatis.

Et sane promissio a Deo facta Abraham, cum dixit futurum, ut omnes nationes in semine illius benedicerentur, tunc cepit adimpleri. Cum enim natus sit ex Abraham propter Mariam Sanctam genitricem suam, quis narrando referre potest omnes benedictiones, quas ejus nativitas attulit terris? Dicere sufficit, quemadmodum omnes homines mortui sunt in Adam, omnes simul spiritaliter reviviscere in JESU CHRISTO; & sicut omnes homines originem ducunt ab Adam, quoad naturam; ita illos renasci ex JESU CHRISTO, qui venit in Mundum tanquam auctor gratiæ, & gloriæ: Qui ex Deo nati sunt. (Joann. 1.)

Applicationes quorundam Scripturæ locorum huic argumento. Evangelizo vobis gaudium magnum, quia natus est vobis hodie Salvator &c. Luc. 2. En, Fideles, vestre lætitiæ causa:

Messias per tot sæcula desideratus, hodie natus est, & vobis hominibus natus est, & natus est vobis hodie Salvator. Nonne hoc vobis est magnum lætitiæ argumentum? Sed non Pastoribus solum, quibus Angelus felicissimum hoc attulit nuntium, verum etiam mundo universo; Quod erit omni populo. (Luc. 2.) Sed ne quis decipiat, & Salvator hic pro simplici Propheta habeatur, non solum vocatur Christus, videlicet unctus, qui titulus plurimis datur, sed Christus Dominus; quæ unum illum qualitas decet, atque ad innuendum modo adimpletam fuisse promissionem, quæ data fuerat David, asserit Angelus, illum natum esse in civitate David. Quia natus est vobis hodie Salvator in civitate David. (Ibid.)

In propria venit, & sui eum non receperunt. Joann. 1. Salvator venit in mundum, & mundus illum agnoscere noluit; venit in propriam hereditatem, & a suis receptus non fuit. Quam diluculo te percutit sunt, Salvator amabilis! Mundus te odit, te ante ipsam nativitatem tuam rejecit; ego vero æternum Mundo placere vellem? Nunquid toto vitæ meæ spatio illi servavi? Sequar ne æternum ejus placita? Semper ne illius censuram extimecam? Nunquam ne illum probare, & ab eodem probari velis definam? Quis audebit queri, Deum in partitione honorum mundi hujus sibi non dedisse plura, quam Filio suo? O divine Salvator! paupertatis contemptus quantus est obex ad salutem! Quando nam ex hujusmodi exemplo proficiam? Si nequeo abrenuntiare bonis, quibus gaudere me vis, fac saltem, ne illis cor meum adhaereat, eaque in bonum usum convertam.

Generationem ejus quis enarrabit? Isaia 9. Quis mente concepti, & verbis exprimere potest nativitatem non æternam tantum, verum etiam temporalem hominis Dei? Non solum generationem hanc, ut Prophete verbis utar, per quam ab æterno genitus est a Patre sine matre, sed illam etiam, per quam in temporum plenitudine natus est a matre sine patre? Quis dicere poterit, quomodo exierit ex sinu Patris in splendoribus Sanctorum, & quomodo exierit ex utero Matris Virginis in tenebris noctis? Quis explicabit, quomodo sit inter Patrem, & Spiritum Sanctum secundum Divinarum processionum ordinem ab altero quiddam productus, alterum vero producens; & cur in terris nasci voluerit inter Joseph, & Mariam, ut cum illis recentem componeret Trinitatem, prioris imaginem: Generationem ejus quis enarrabit? Non illam solum, propter quam in summo Calorum vertice ad dexteram Dei viventis inhabitat, sed illam etiam, propter quam cubat in praesepe, inter brachia Virginis? Non illam solum, ubi sepius est innumera Angelorum multitudine, verum etiam illa, in qua panis involutus fuit non secus ac infantes alii: Generationis ejus quis enarrabit? Quis tandem narrabit nobis generationem hanc, ubi est unigenitus Dei divinitus, potentis, æterni; sed illam, in qua factus est Filius hominis pauperis, infirmi, mortalis, & vitæ hujus miseris obnoxii? Non tantum, si dicere fas est, æternam admissionem, quæ quædam in tempore facta est; tandem enim mirum non est Deum nasci de Deo; sed hic video Deum nasci de muliere, Creatorem de creatura. Deum de Deo genitum, Deum esse, ut ille est, eandem habere naturam, eandem potentiam, eandemque bonitatem, non admodum mirum esse debet; naturalis enim ratio nos docet hinc quidem unum tantum esse posse Deum; inde vero neminem posse generare se ipsum; non fecus ac semetipsum producere. Quod autem Filius æternus, ut Patrem, iterum nascatur ex Matre, quis non admirabitur veluti portentum aliquod hanc nativitatem? In qua videtur Deus factus infans, Deus panis involutus, Deus inter Matris suæ ulnas vagitus edens. Ah! mihi altus stupor incessit, & quæro, quomodo fieri possit, ut qui semper fuit, inclinat esse, & ille, qui replet Cælum, a terram sua immensitate, egressus sit ex utero Virginis, postquam sibi novem menses delituit? Quomodo Cæli Creator natus sit super terram, quomodo regat astra, donec fugat lac ex uberi matris. Mundum implens in praesepe janens, Sydera regens; ut loquitur Sanctus Augustinus.

Inventis infantem panis involutum, & positum in praesepe. Luc. 2. Quemadmodum Mundi Salvator venit facere, antequam doceret; admirabilis intercedit ratio inter ejus actiones, & verba. Incipit admirabiliter illum sermone, quem habuit in monte, & in quo omnia complexus est Evangelii placita; incipit itaque docere beatos esse pauperes spiritu: beati pauperes spiritu, (Matth. 5.) & magnum hanc veritatem prædicavit ab ipsis primordiis vitæ suæ, quemadmodum docuit in aperitione Evangelii sui. Stabulum, præsepe, animalia, pauper, & contemptibilis JESU Christi nascens apparatus elata voce, ita ut ab omnibus gentibus, facillique exaudiantur, clamant: Beati pauperes spiritu.

Apparuit gratia Dei Salvatoris nostri erudiens nos. Ad Titum Verbi aeterni. Heu Christiani! Quam eloquens est ad nos persequendum, erudiendumque silentium Verbi in stabulo Bethlem! docet nos O divine Salvator! Cum enucleabas Discipulis tuis altissima tuæ Religionis Mytheria, cum revelebas illis in monte omnia arcana moralia, tum sancta, tum recentia, quorum futuri erant interpretes; cum admiratione replebas divine eloquentiæ tuæ vi populos, cum faciebas, ut benedictionibus

Considerantes Filium Dei neglectum, & reprobum a suis; possimus ne sperare, ut Mundo placeamus?

De Æternis, & temporali nativitate Filii Dei.

De pauperitate JESU CHRISTI nascens.

Quis non eruditur per omnia.

caro salutare Dei. (Luc. 1.) Sed ad id quomodo humiliandus fuit, ut semet in creaturarum suarum numerum infereret? *Excitantur sanctissimi sermone accipientes.* (ad Philipp. 2.) Antequam in mundum prodiret, Ethnici non amabant illum, quippe quem non cognoscerebant; & sapientiores, qui cognoscere illum ex operibus, non nisi crassam illius conceperant ideam; Judaei vero populus timore potius, quam amore ducebatur; quandoquidem Deus sese illi tamquam terribilem Deum ostentaverat. Sed postquam se in terris videndum praeiit tamquam obiectum sensibile, omnia nobis illius amorem suadent; *Apparuit benignitas; & humanitas Salvatoris nostri.* (ad Titum 3.) omni careat sensu opus est, qui illi cor suum, ac amorem negat. 2. Neque solum se visibilem praeiit, sed secundo loco cum sciret nihil aptius esse ad vincendos animos, similitudine; Deus per hoc Mysterium se nobis similem praebere voluit: *In similitudinem hominum factus.* (ad Philipp. 2.) Utque similitudinem hanc perfectiorem efficeret, conjungi voluit cum eo, quod in nobis abjectissimum est, accipiens corpus ejusdem naturae, cuius nostrum est, atque hinc facile est conjicere, quantum semet excinaverit, ut se amori nostro congruum praeberet obiectum. 3. Neque solum Aeternum Verbum se praeiit sensibile, & simile nobis quatenus homo; sed praeterea voluit nasci infans, ut sese nobis exhibens sub hac forma (quandoquidem homines suapte natura hanc aetatem diligunt) nostrum sibi amorem conciliaret. Sed ostendendum est, quomodo haec recens humiliatio nobis testatam faciat amoris sui in nos magnitudinem, cum ad nostrum promerendum voluit se subicere iis, quae in homine maxime infirma sunt, & imperfecta.

Pars altera. Neque satis Deo visum est, fideles, primum obicem subsulisse, quo illum amare prohibebatur, supremam submittendo celsitudinem suam; alterum quoque evertere, amorem videlicet mundi, qui in cordibus nostris dominabatur, & exercebat imperium ita, ut solum Dei nati-entis exemplum regnum ejus possit infringere. Mundus autem ab hoc Deo visendus, in eo quem hic intelligimus sensu, non aliud est, quam compositum quoddam ex tribus amoribus, quos dilectus discipulus concupiscentiae nomine appellat: *Omne, quod in mundo est, concupiscentia est carnis, concupiscentia oculorum, & superbia vitae.* (1. Joan. 2.) 1. Enim quod attinet ad amorem divitiarum, quae proprie est concupiscentia oculorum, vocari potest fundamentum plebitorum omnium, aequae ac causa malorum omnium Mundi hujus. Salvator docet nos hujusmodi contemnere divitias, amplectens paupertatem, eamque in proprio corpore consecrans: *Servam in corpore suo dedit paupertatem.* Hoc loco ad vivum describendus est pauper apparatus, in quo Dei Filius nasci voluit; & qui illis exhibetur Evangelicis verbis: *Invenitis infantem pannis involutum &c.* (Luc. 2.) 2. Ejus exemplum non minorem vim habet persuadendi nobis, ut abrenuntiemus amori voluptatum, videntibus, illum incipere pati, vivere incipientem. Proterea haec prima fuit lectio, quam voluit, ut a se homines discerent. 3. Reliquum erat, ut nobis humilitatis praeberet exemplum ad everendum superbiae spiritum, & ambitionem in Mundo late dominantem: *Nisi efficiamini sicut parvulus iste, non intrabitis in regnum caelorum.* (Matth. 18.)

11. Angeli, qui nuntiaverunt Patribus nativitatem Salvatoris, paucis nobis explicaverunt universam hujus Mysterii oeconomiam; nobis propoluerunt aequissimam sermonis partitionem: *Gloria in excelsis Deo, & in terra pax hominibus bonae voluntatis.* (Luc. 2.) Haec igitur erit sermonis divisio. I. Verbi nativitas Dei gloriam procurat. 2. procurat hominibus pacem.

Pars prima. Gloria, quam temporalis Verbi Nativitas procurat Deo, tres habet proprios characteres. 1. Gloria vera est; quandoquidem venit ad formandos veros Dei cultores; ad Synagogam abrogandam, eique subrogandum populum recentem, populum perfectum, cuius ille caput futurus est. Cultus qui haecenus exhibitus fuerat Deo, mere extrinsecus erat, inquitur Ecclesiae Patres, & Judaei carnales ignorabant; quid sit Sacrificium cordis contriti, & humilitati; & cultus, quem Ethnici suis praestabant idolis, erat abominabilis; sed cultus, quem JESUS CHRISTUS instituit, solus est Deo dignus, per quem ille veram gloriam incipit obtinere. 2. Praeterea gloria haec est universalis; nam sicut gloria sita est in cognitione, quae habetur meritorum alicujus, & laudis, quae illi tribuitur; cum antea Deus vix, & ne vix quidem in Mundi angulo cognoscere, Salvator venit ad illius cognitionem in omnes terrarum plagas extendendam: *Apparuit gratia Dei Salvatoris nostri omnibus hominibus eruditus nos &c.* (ad Titum 2.) Unde sequitur eos, qui illum recipere noluerunt, vel qui vitam ducunt abnormem a Religione, quam ipse instituit, nativitas ejusdem non esse participes. 3. Tertius gloriæ character, quem recipit Deus per temporalem Verbi nativitatem, est illam esse infinitam; quod facile concipitur: omnes enim actiones Filii Dei emanantes ab infinito principio, scilicet a persona Verbi, nativitas ejus, ceteraque actiones illius referri non poterant, nisi ad Altissimi gloriam; ideoque Deo infinitam gloriam procuraverunt.

Pars altera: *Et in terra pax hominibus bonae voluntatis.* (Luc. 2.) JESUS CHRISTUS veniens in Mundum pacem hominibus procurat: sed pacem inestimabilem, & quam unus ille nobis largiri poterat; quoniam unus ille par erat nobis conciliandis 1. cum Deo; 2. cum nobismetipsis, quod parvis secundum est argumentum. *Reconciliari tibi, reconciliari mihi.* S. Bernardus ait. Ea duplicem pacem, fontem omnium honorum. Ostendendum est, quomodo nascens JESUS CHRISTUS nobis pacem attulerit, & diligenter ad examen revocandae sunt haec duae propositiones. *Desumptum ex sermone Patris Masson Sacerdotis Oratorii JESU pro die nativitate Domini.*

Nonnulli Sancti Patres, ac inter ceteros S. Joann. Chrysostomus, amorem, quem Dei Filius nobis in hoc Mysterio testatur, amorem vocant indulgentiae, videlicet amorem, qui illum defendere, & ad nos usque descendere cogit.

1. Eramus in abjectione, & amor suus fecit, ut ad nos descenderet, ut nos ad se ipsum per dignitatem Filiorum Dei attolleret.

2. Eramus in ignorantia, & amor suus illum ad nos usque demisit, ut nos erudiret, fuorque exemplo doceret.

3. Eramus in infirmitate & miseria, & amor suus fecit, ut ad eam curandam descenderet. Ita Dei Filius oriens attollit humilitatem nostram per fœdus, quod contrahit nobiscum quatenus homo. Illustrat ignorantiam nostram exemplo, quod nobis praebet tamquam prototypum. Denique medetur infirmitatibus nostris, atque miseris per gratiam, quam nobis offert tamquam Salvator. *P. Girouss in sermone de Nativitate Domini.*

JESUS CHRISTUS, qui est aeterna Sapientia oriens in stabulo, damnat, atque evertit omnia Mundi placita per exemplum, quod tribuit hominibus paupertatis extreme, admirabilis humilitatis, ac severae mortificationis. Ille, cuius sunt omnes Mundi opera, omnibus caret: Rex gloriae ad extremam redactus est humilitatem, & beatorum beatitudo, omnibus se ipso beatissimum est, & beatorum beatitudo, omnibus se subicit nobis miseris. Nonne hoc est damnare Mundum, qui divitias, honores, & voluptates deperit?

2. Mundus vicium damnat, atque evertit placita JESU CHRISTI nos in sua nativitate edocentis. Quia enim dicite mihi, haec domus superba, opulenta haec suppellex, pretiosa indumenta conformia ne sunt huic stabulo, & praesepio, ac linteaminis pannos, quae Angelus tamquam signum tribuit Pastoribus, ex quo illum agnoscerent? Comparete obscuram hanc, ignotamque divitiarum nati-vitatem, cum ambitiosis desideriis celsitudinis; ac dignitatis. Quae major finis potest oppositio? quae tam apertioe contradictio? Denique conferre vitam hanc mollem, has epularum delicias, hanc commodorum, & voluptatum in rebus omnibus sollicitam curam cum incommodis, & austeritatibus ferissimae temporis; potestne quis magis mortificationem pati ea, quam infans hic dolorum in sua nos edocet nativitate?

1. Cum Dei Filius venisset in mundum, satisfaciendus iustitiae Patris pro peccatis hominum; hoc facere incipit ab ipsa nativitate, humilians se, patiens, omniaque sibi vitae commoda interdicens.

2. Cum venerit informes hominum mores reformaturus, id efficientius praestare non poterat, quam exemplo in ortu suo.

Pro argumento, ac partitione assumi potest duplex haec veritas. Prima est Dei Filium in sua nativitate Mysterio nos erudire de iis omnibus, quae ad salutem nostram ignoranda non sunt. Alterum ejusdem exemplum excitari ad ea, quae tradit, exercenda.

Pro parte priori: 1. Nobis aperit finem propter quem venit in Mundum, videlicet, ut homines salvos faciens Patris sui gloriam repararet. 2. Nos erudit de mediis, quae nobis ingredienda sunt, ut cum illo cooperemur; & quae ille ipse ingressus est, ut finem hunc assequeretur; quae quidem sunt humiliatio, stabuli paupertas, dolor, & passionis. 3. Quomodo ipse usus fuerit his mediis; & quomodo iisdem utendum sit nobis. Nostrum igitur est videre, utrum ad finem hunc tendamus; utrum apta sequamur media, utrum simili ratione iisdem utamur.

Pro parte altera, videlicet, Exemplo Salvatoris orientis nos excitari ad ea faciendae, quae docemur: triplex est personarum genus, quibus hoc exemplum est necessarium. 1. Primi sunt illi, qui putant fieri non posse, ut ad hunc finem perveniant; quoniam media illis exerceri nequaquam posse videntur. Ecce quomodo Salvator illis auferret errorem. 2. Secundis haec media nimis difficilia videntur, ac deterrentur. 3. Tertiis putant ad ea se non teneri, sibi quae persuadent minori sumptu salvari posse.

Sicuti Dei Filius suum nobis amorem testatus est in Nativitate Mysterio, nos illi nostrum testari, eumque diligere debemus.

1. Per animi propensionem se nobis similem praebet, & nostra corda similitudine conciliavit; praesertim cum ille, qui nostram querit amicitiam sese submittit, suaeque obliviscitur celsitudinis, ut nobis aequalem se praebet.

2. Per gratitudinem; venit enim nos ad omnium malorum

III.

IV.

V.

VI.

VII.

lorum maximo liberaturus, & bonis ac beneficiis cumulaturus.

VIII. 3. Per iustitiam; Deus enim est in omni perfectionum genere infinitus, qui amorem nostrum meretur, & cui usque hic debetur: *Ecce evangelizavit vobis gaudium magnum &c.* Mysterium Nativitatis Domini allaturum est Mundo gaudium magnum.

1. Quia nihil gloriosius esse potest Deo, quam nativitas Dei-hominis venientis ad reparandum cultum Patris sui, ideoque gloriam ejus; ad adquirendum illis populum novum, penitus devotum illius servituti; ad everendum imperium demonis post tot facula regnantis; ad peccatum exterminandum; & denique ad revocandas nationes omnes ad veri Dei cognitionem, in quo vere sita est ejus gloria: *Gloria in excelsis Deo.*

2. Quia nihil esse potest utilius hominibus, quam nuntium dominicae hujus nativitatis, quod illis adfert pacem tantum expectatam, & a tot saeculis expectatam; mediatoris, qui illos cum Deo reconciliaturus est, quem tanta sevitia leserunt; liberatoris, qui illos educaturus est de servituti suo, sub quo tamdiu gemunt, ac tandem illis aeternam pacem est procuraturus &c.

IX. In stabulo Bethleemico hic universonum Dominum, & Magister primum scholam aperit nascens inter homines, ut eosdem homines, qui haecenus indociles fuerant, salutis scientiam doceret. Profecto lectionem tradidit nobis, quam ille prior in praxim redigit, & quae omnia caelestis morum discipline instituta complectitur: scilicet contemptum omnium terrae hujus magnalium, nasci volens in oppidulo, suis etiam ignotis, & ab omnibus derelictus.

1. Ejus condemnavit vanitatem humili viae nativitate, & electione eorum, quae in Mundo sunt abjectissima, pauperrima, & maxime contemptibilia; haec est prima lectio, quam nobis propulsi, & quae corrigere debet fallacem ideam, quam de mundana felicitate animo imbibimus.

2. Damnavit, & reprobavit usum, vel potius abusum, qui ab hominibus fit hujus magnitudinis, illa utentibus ad commoda omnia procuranda omnesque vitae hujus voluptates. Hunc nobis erremur Salvator auferre contendit, patiens quiquid durissimum est, & sese subiciens omnibus austeritatibus, ac miseris, quae consequuntur paupertatem, obscuramque Nativitatem, quod sibi delegit veniens in Mundum, illum sanctificaturus.

X. 1. JESU CHRISTO nascenti amorem negare nostrum non possumus, si per pueritiae suae illecebras respexerimus.

XI. JESU nascenti imitationem nostram negare non possumus, si vim exempli ejus consideraverimus. *Haec est parvulus Pauperis de la Pesse.* Ostendere possumus Filium Dei in Bethleemico ortum stabulo vicine Mundum, qui terrerimus nostrae salutis inimicus, ex eo enim vires suas alii desumunt: *Confidite, ego vici Mundum.* (Joann. cap. 16.) Hoc autem potissimum praesertit in hodierno Mysterio, in quo magnum hanc victoriam complector, & dico:

1. Vicissim Mundum in Nativitate sua opponendo rumori, atque tumultui Mundi, silentium, & Nativitatis suae solitudinem.

2. Divitiis, & voluptatibus Mundi, paupertatem, ac stabuli miseriam.

3. Falzè sapientiam, & superbiae Mundi, pueritiae simplicitatem, & humilitationem. *Ex Specimine sermonum pro Adventu.*

XII. Erit etiam sermo huic aptus Mysterio, & omnino moralis, in lucem profere Sancti Augustini sententiam dicentis, praesepi Filii Dei esse tamquam cathedram Doctoris, vel Oratoris disertis, patheticis, ac potentis, qui nobis tradit doctrinam novam quidem, sed

1. Sublimem atque profundam, quoniam caelestis est, & veteribus Philoophis, eruditisque viris ignota.

2. Doctrinam facilem ad percipiendum; oculis enim tantum opus est ad videndum illum in praxim redactam ab ipso docente, & mirifice utilitatis, quia docet nos vivam, quae tenenda est ad summam felicitatem assequendam.

3. Doctrinam, quae simul est concio pathetica, ad movendum utrum, & ad persuadendum, & convincendum idonea. Haec quoque desumi potest divisio. 1. Quid in hoc Mysterio fecerit Deus ad amorem nostrum captandum: quid nobis faciendum, ut tanto amori respondeamus, & tali beneficio nos dignos praebamus.

In priori parte uti possumus hoc loco S. Thomae ex c. 5. Opusculi 3. *Nullum tam evidens divina caritatis indicium, quam quod Deus factus est creatura: Dominus noster, factus est Deus noster; Filius Dei factus est filius hominis.*

In posteriori. Ut huic amori, & beneficio respondeamus, Pastores imitantur sunt. 1. qui iter ingressi sunt, simulac ille nuntium auribus eorum accidit, ut cognoscerent, atque Deum tantum adorarent. 2. Qui gratias egere Deo, quod illos ad hujus Mysterii cognitionem vocasset. 3. Qui propter statum sui discrimen, non aegre sese conformarunt paupertati, & humilitationi, ad quam Salvator properat amorem eorum se redegerat.

Suppedit nobis in hoc Mysterio, unde satisfacere valeamus

mus duobus sensibus; qui altius impressi sunt in humano corde, videlicet sensui gloriae, & sensui miserationis.

1. Gloria sensus. Homines similes esse cupiunt iis, qui in Mundo maxime excellunt; & quodammodo ipsi Deo, idque usque a primis parentibus nostris, qui sibi facile nimis verba dari, passi sunt: *Eritis sicut Dei.* Illos hodierna die JESUS CHRISTUS eo collocat in statu, ubi satisfacere possunt immenso huic gloriae desiderio, ita ut si minus Deo similes fiant, Deo placere non possint; quae profecto suavis, & pretiosa necessitas est animo vere nobili. Post JESUM CHRISTUM natum, Deum imitor, Deum in se repraesentato, in me exhibens virtutes illius. Quis ex maximis Christianam fidem profitentibus Regibus sibi ingenti gloriae non verteret prae manibus habere eadem linteamina, quibus JESUS CHRISTUS fuit involutus? Sed quam longe major est gloria eandem habere humilitatem, eandem abnegationem, eandem virtutes, quas JESUS CHRISTUS habebat?

2. Misericordia nostra non minus quam gloriae studium, conferet ad inferendum nobis amorem viae gloriæ, quam JESUS CHRISTUS ingreditur, ut eandem cum illo ingrediamur. Oculi solum concipienti sunt in miserationem, quam ipse nobis in hoc mysterio praesertit. Ille ad extrema qualibet redactus est. Namquid propter hoc? Nequaquam, per naturam suam gloriosus, immortalis, impassibilis; amore nostri redactus in eum statum, in quo hodierna die videmus. Si potuisset condonare nobis peccata, a nobis pro salute nostra luendas; nisi sapientiae, aeternaeque iustitiae conformis fuisset, ut ille, qui salvandus erat, aliquid suae salutis conferret, JESUS CHRISTUS omnes sibi ejusdem labores, & onera depoposcisset: Sed quid nobis reliquum facit in comparatione earum penarum, quas ultro subit? Vult etiam nobis habere gratiam propter illas, quas ipsi subimus, quae eas subeant de illo mereremur optime. Quod cor posset non mirari tantam hanc miserationem! Qua e contra suffunderent suavitatem illi, qui cum spiritu fidei ad hoc Mysterium animam advertent? *Ex libro, cui titulus: Verus Spiritus; sanctusque usus sollempnium anni festivitatum.*

Ortus Filii Dei in terra Mysterium est exstasis, & raptus. Hoc nomen illi adeo proprium est, & naturale, ut nullum, hoc excepto, melius explicet illius qualitates, & essentiam; quia nullum est, quod nobis admirabilis, & amabilis videatur.

1. Hoc est admirabilis, propter admirabiles veritates, quas complectitur.

2. Hoc est amabilis propter infinita illicia, & delicias, quibus diluit. Mysterium hoc necessario stuporem cieere debet, & admirationem. Mysterium hoc efficere debet, ut corda omnia prae amore liqueant.

PARAGRAPHUS ALTER.

Fons unae hauriri copia potest ad proposita Sermonum ideae extornandas; & Auctores de illis genetes.

S. Sanctus Augustinus serm. 2. de Purific. Virginis loquitur de duplici Salvatoris ortu, divino, & humano. Idem serm. 10. de temp. loquitur item de duplici nativitate.

Idem integrum edidit librum de duobus Nativitat. Christi; & in parvo libello de Symbolo, docet utramque admirabilem esse, & ineffabilem.

Idem aliis verbis, sed eodem sensu loquitur de eadem re serm. 59. de diversis, & serm. 26. de tempore.

Idem, vel Auctor libri de fide ad Petrum loquitur adhuc de duplici Nativitate, unde insert illum iuste, & vere esse mediatorem hominum.

Idem lib. cur. & quomodo Deus homo cap. 8. agit de Nativitate JESU CHRISTI secundum carnem.

Idem serm. 20. de sermone explicat, quot modis homo fuerit formatus; scilicet Adam, Eva, & reliqui homines; sed prorsus singularem esse modum, quo JESUS CHRISTUS formatus fuit, & venit in Mundum.

Idem serm. 12. de Resurrect. Domini ostendit nativitatem hanc adeo singularem Salvatoris possibilem quidem fuisse, sed exitum extremum Divinae omnipotentiae conatum.

Idem serm. 1. de accedens. ad gratiam fufius loquitur de JESU CHRISTI Nativitate, & de Deipara.

Idem serm. 56. de diversis offendit causam, propter quam letari debemus in Salvatoris nativitate.

Idem lib. 4. de Symb. refert miracula nativitatis JESU CHRISTI secundum carnem.

Idem denique de hac re loquitur in sermionibus de div. versis ab 11. ad 26. & a 52. ad 63.

S. Hieronymus Tom. 9. serm. 30. & in Tomo 4.

S. Cyprianus sermonem edidit de nativitate; vel saltem sub ejus nomine sermo circumfertur.

S. Fulgentius de duplici nativitate Christi, & in Hic resolos.

S. Ambrosius Tom. 3. serm. 12. ad 16.

XIV.

XV.

Sandi Pae uce.

terum; cumque illam optasse, quam amplexum fuisse vide-

Adferre JESUM CHRISTUM in praesepio profuadissimam

Deus factus non fuit cor nostrum petere, illud lacrum voluit;

Omnis Christiana perfectio in ea consistitur amoris fidei

Cum Dei Filius voluit se nobis similem praebere, se hominem

Principes terra nascuntur in purpura, & vanitas eorum

Hic infans est, S. Bernardus ait: sed scitis elgere homines

Exultandum non est Filio Dei id accidisse, quod aliis

nibus generatim omni ope destitutus, ut sine solatio

PARAGRAPHUS VI.

Dilecti ex Ascensu, recemtiſſima Concensionibus Iust

Sententia Virgo sanctissima instare tempus peperit in

Maria pro ceteris agnoscentis admirabiles Filii sui dilectissimi

Humiliatio, qua subit oculos vestros hodierna die, Fideles,

Principes terra nascuntur in purpura, & vanitas eorum

Hic infans est, S. Bernardus ait: sed scitis elgere homines

Consideremus, Fideles, Dei Filium in paupere sui

sancta virgo...

Sententia...

Salvator natus...

Dei Filius...

Dei Filius...

Salvator natus...

meis duo jumenta. Pudeat vos magnificentum conclavium;

Quem sit lac infant... que fin... us qualis...

Dei Filius... Magister est...

Dei Filius... magister est...

Dei Filius... magister est...

Dei Filius... magister est...

Dei Filius... magister est...

figuramque involucto; sed ubi Angeli locum designans;

JESU CHRISTI natusque pauperis nos magis percel-

Ingressiamur spiritu in hoc stabulo, ubi Deum vide-

Fingi ne potest ingressus in Mundum magis obscurus,

Cur non imperavit Deus, ut Salvatoris Nativitas aequi-

Quenam gravior turpitudine causa inveniri potest, quam

Quenam gravior turpitudine causa inveniri potest, quam

CHRISTUS... in hoc...

In hac... deus...

Filius Dei...

Cumquidem...

Dei Filius...

Pauperes... Christi...

Idem tenet...

De statu...

Christi Sal...

Christus...

Che.